

Moottorikelkkailureitin reittisuunnitelman ja reitin ylläpitäjän hyväksyminen välille Vikajärvi - Korvavaara, Rovaniemi

1. ASIA

Maastoliikennelain 15 §:n mukaisen reittisuunnitelman ja 14 §:n mukaisen reitinpitäjän hyväksyminen.

2. HAKIJA / REITIN PITÄJÄ

Rovaniemen kaupunki, yhdyskuntatekniikan yksikkö

3. YHTEYSTARVE

Rovaniemen kaupungin alueelle Vikajärvi - Korvavaara välille on suunniteltu 11,4 km pituinen moottorikelkkailureitti. Maa-alueille suunniteltu reitti sijoittuu sekä yksityisten maanomistajien maille, Metsähallituksen omistuksessa oleville maille ja Ely-keskuksen hallinnoimille alueille. Suunnittelussa on hyödynnetty jo olemassa olevaa moottorikelkkauraa. Reittiosuus on osa Rovaniemen seudun moottorikelkkailun runkoreittejä.

Vikajärvi – Korvavaara reittisuunnitelma on tehty virallisen moottorikelkkailureitin perustamiseksi. Reitti sijoittuu pääosin jo vuosikymmeniä toimineelle moottorikelkkauralle. Moottorikelkkailun reittisuunnitelmien laatimisen ja vahvistamisen tarkoituksena on mahdollistaa maastoliikennelain mukaisten virallisten moottorikelkkailureittien perustaminen ja rakentaminen. Viralliset moottorikelkkailureitit ovat tieliikennelain alaisia teitä, joilla on yleinen oikeus ajaa moottorikelkalla lumipeitteen aikana.

Maastoliikennelain tavoitteena on sen 1 §:n mukaan ehkäistä moottorikelkkailusta aiheutuvia haittoja. Yksi tehokkaimmista keinoista toteuttaa tätä tavoitetta on ohjata moottorikelkkailu virallisille reiteille, jotka on suunniteltu haittavaikutukset huomioon ottaen. Vikajärvi – Korvavaara reitillä on myös merkitystä osana Rovaniemen lähialueiden rengasreitistöä. Reittilinjauksessa on hyödynnetty olemassa olevaa moottorikelkka uraa. Moottorikelkkauran osalta maanomistajasopimuksen ovat voimassa toistaiseksi voimassa olevina.

4. REITIN KULKU

Reitin alkupiste sijaitsee Vikajärven kaakkoisosassa. Heti alussa reitti ylittää tien 82 (Kemijärventie) ja lähtee Rakka-aavan kautta Kuusikkorakkakummun sekä Männikkö-Rakkakummun ohi kohti etelää. Tämän jälkeen reitti kääntyy lounaaseen ja kulkee Pattaskivalon kohdalla suon länsipuolelta. Reitti jatkuu Tornokivalon sekä Rantakivalon kautta Korva-aavan yli Korvavaaralle, missä reitti yhdistyy Rovaniemi-Kemijärvi reittiin. Reitti sijoittuu pääosin jo vuosikymmeniä toimineelle kelkkauralle.

Reitin linjaus on esitetty kuvassa 1.

5. KAAVOITUSTILANNE

Alueella on voimassa oikeusvaikutteinen Rovaniemen maakuntakaava, joka on saanut lainvoiman 4.12.2001. Moottorikelkkailureitti on esitetty siinä suuntaa-antavana tarpeellisena reittiyhteytenä, jotta tärkeiden matkailukohteiden väliset moottorikelkkayhteydet säilyvät. Maakuntakaavan seliteosassa todetaan tarve ylikunnallisten reittien perustamiseen virallisina moottorikelkkailureitteinä ja niiden sijoittaminen maa-alueille.

6. TURVALLISUUS

Moottorikelkkailun kasvun myötä on tullut tarve ohjata kelkkailua virallisille moottorikelkkailureiteille. Maastoliikennelain tavoitteena on sen 1 §:n mukaan ehkäistä moottorikelkkailusta aiheutuvia haittoja ohjaamalla moottorikelkkailu virallisille reiteille. Perustamalla virallisia kelkkailureittejä saadaan huomioitua ja rajoitettua haittavaikutukset ja tuotua kelkkailutoiminta paremmin virallisen valvonnan piiriin. Virallisen moottorikelkkailureitin turvallisuudesta vastaa reitin ylläpitäjä.

Vikajärvi - Korvavaara reitti on suunniteltu kuusi metriä leveäksi. Reitin turvallisuus huomioidaan suunnittelun ja rakentamisen yhteydessä mm. seuraavin toimenpitein: reittipohja tasoitetaan tarvittaessa koneellisesti, ensisijaisesti poistetaan tai kierretään vaaralliset esteet, mutkat tehdään riittävän loivina ja ulkokurvista poistetaan puustoa, vaarallisiin ongelmapaikkoihin sijoitetaan varoitusmerkkejä ja vaaranpaikat nimetään kyltein. Lisäksi Pelastuslaitosta varten laaditaan reittikartta ja nimetään reittipisteet, joiden kautta reitille pääsee suorittamaan pelastustehtävää.

Reittilinjaus on sijoitettu maa-alueille Suunnitellulla reitillä on yksi kantatien ylityskohta. Reitti ylittää kantatien 82 Vikajärven kylän itäpuolella. Ylityskohdassa on jo olemassa oleva moottorikelkkauran ylityspaikka, ELY-keskuksella ei ollut huomautettavaa ko. ylityspaikasta.

7. LUONTO- JA YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

Suunniteltu moottorikelkkailureitti sijoittuu pääosin metsämaaksi luokitelluille alueelle. Osittain linjaus kulkee myös kitu- ja joutomaalla sekä korvilla ja avosoilla. Reitti kulkee kokonaisuudessaan olemassa olevalla uralla ja sijoittuu pääosin jo valmiiksi muokatulle ja/tai ihmistoiminnan vaikutuksen alaiselle alueelle.

Reitin varrella on kolme puron tai ojan ylitystä. Nämä kaikki ovat pieniä alle kahden metrin levyisiä. Ojien ylitykset eivät vaadi uusia toimenpiteitä vaan sillat on tehty jo uran perustamisvaiheessa.

Suunnitellulla reitillä ei ole vaikutuksia pohjaveteen. Korva-aavan pohjoispuolella reitti ohittaa lähteen noin 35 m päästä, reitti ei vaikuta lähteen luonnontilaan.

Reittialueella ei ole tiedossa olevia rauhoitettujen kasvilajien esiintymiä, uhanalaisten lajien havaintopaikkoja eikä luontodirektiivin liitteiden IV a lajien havaintopaikkoja. Reittialueen ympäristössä ei ole suurten petolintujen pesäreviirejä.

Suunnitelmassa on arvioitu kelkkailun aiheuttamia pakokaasupäästöjä mm. verrataamalla niitä tieliikenteen päästöihin. Moottorikelkkojen polttoainejärjestelmässä tapahtuvan epätäydellisen palamisen seurauksena reittien lähituntumassa voi esiintyä hetkellisesti epäterveellisiä hiukkas- ja häkäpäästöjä. Reittien liikennemäärät huomioon ottaen päästöt ovat niin vähäisiä, ettei niistä aiheudu varsinaisia terveyshaittoja. Merkittävin vaikutus on pakokaasuista syntyvä epämiellyttävä katku, joka voi hetkellisesti häiritä alueella liikkuja

Suunnitelmassa on arvioitu myös meluhaittoja. Vikajärvi – Korvavaara reitin arvioidut liikennemäärät huomioiden, reitin meluhaitat ovat hyvin vähäisiä ja lisäksi kelkkailun aiheuttama melu on luonteeltaan hetkittäistä. Reitti sijoittuu pääosin metsäiseen maastoon etäälle asutuksesta. Reitin sijoittamisessa on huomioitu ympäristöministeriön ohjeistus suojaetäisyyksistä.

8. ASIANOSAISTEN KUULEMINEN

Suunnittelun käynnistyttyä lähetettiin kiinteistöille (6kpl) maanomistajakirje, jossa pyydettiin asianosaisia ilmaisemaan mielipiteensä. Kirjeessä tarjottiin mahdollisuutta maastokatselmukseen. Kirjeisiin saatiin vastaus yhdeltä maanomistajalta, tämän jälkeen on soitettu niille maanomistajille joiden puhelinnumero on ollut saatavilla. Näin saatiin maanomistajan mielipide neljältä kiinteistönomistajalta. Yhdelle, näin tavoittamatta jääneelle asianomistajalle on lähetetty uusi kirje. Kahden kirjeen ja soittokierroksen avulla tavoitettiin kaikki 6 kiinteistönomistajaa, joista jokainen hyväksyy ehdotetun reittilinjauksen.

1. ENNAKKOLAUSUNNOT

Lausuntoja on saatu yhdeksältä yhteisöltä/viranomaiselta. Lausunnot kokonaisuudessaan on esitetty reittisuunnitelmassa.

Metsähallitus, metsätalous: esittää reitin siirtoa pois kesätieltä Pattaskivalon kohdalla noin 3 kilometrin matkalta

Paliskuntain yhdistys: poronhoitoon yleisesti liittyvien asioiden huomioiminen

Lapin liitto: toteaa että reitti tukee maakuntakaavojen toteuttamista

Lapin ELY-keskus Y-vastuualue: nostaa esille silmällä pidettävän lajin (Riekonkääpä) Pattaskivalon itä laidalla ja lähteen Korva-aavan pohjoisreunalla. Reitti on suunniteltu jo olemassa olevalle kelkkauralle/metsätielle, ELY-keskus puoltaa reittilinjausta.

Pyhä-Kallion paliskunta: ei ole huomautettavaa.

Lapin ELY-keskuksen liikenne–vastualue: ei ole huomautettavaa esitettyyn tienylitykseen. Kyseessä jo olemassa oleva ura ja uralle on liittymälupa.

Geologian tutkimuskeskus: ei ole huomautettavaa.

Museovirasto: ei ole huomautettavaa

Lapin maakuntamuseo: ei ole huomautettavaa

9. ESITYS YMPÄRISTÖNSUOJELUVIRANOMAISELLE

Rovaniemen kaupungin yhdyskuntatekniikan yksikkö on laatinut moottorikelkkailun reittisuunnitelman välille Vikajärvi - Korvavaara. Reitistä on pyydetty lausunnot tarvittavilta viranomaisilta, asianosaisilta ja järjestöiltä tai yhteisöiltä.

Rovaniemen kaupungin yhdyskuntatekniikan yksikkö on 9.8.2021 esittänyt reittisuunnitelman Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle hyväksyttäväksi ja reittien ylläpitäjäksi Rovaniemen kaupungin yhdyskuntatekniikan yksikköä.

10. KUULUTTAMINEN

Moottorikelkkailun reittisuunnitelma on kuulutettu 22.10. – 8.11.2021 välisenä aikana, suunnitelma on ollut nähtävillä Rovaniemen kaupungin asiakaspalvelupiste Osviitassa sekä kaupungin nettisivuilla. Lisäksi suunnitelman vireilläolosta on kuulutettu 22.10.2021 sanomalehti Lapin Kansassa.

MUISTUTUKSET JA MIELIPITEET

Suunnitelmasta ei ole jätetty muistutuksia eikä mielipiteitä

11. YMPÄRISTÖNSUOJELUVIRANOMAISEN RATKAISU

1. RATKAISU

Ympäristölautakunta Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena hyväksyy reittisuunnitelman ja reitin pitäjäksi Rovaniemen kaupungin yhdyskuntatekniikan yksikön.

2. RATKAISUN PERUSTEET

Moottorikelkkailureitillä pyritään ehkäisemään moottorikelkkailusta aiheutuvia haittoja ja edistämään turvallisuutta (maastoliikennelaki 1 §).

Moottorikelkkailureitin perustamiseksi on laadittu reittisuunnitelma, jonka hyväksymisestä vastaa kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Samalla hyväksytään reitinpitäjä. (Maastoliikennelaki 14 ja 15 §)

Moottorikelkkailureitin perustamiseksi on laadittu reittisuunnitelma, jossa on osoitettu reitin kulku niin, että se voidaan suunnitelman perusteella tarvittaessa merkitä maastoon. Suunnitelmassa on myös mainittu ne kiinteistöt, joiden kautta reitti kulkee sekä esitetty reittien perustamisen ja pitämisen kannalta tarpeelliset tiedot. Suunnitelmaan on liitetty mittakaavaltaan asianmukaiset reitin kulkua osoittavat kartat. (Maastoliikennelaki 15 § ja maastoliikenneasetus 7 §)

Esitetty reittisuunnitelma täyttää maastoliikennelain mukaiset reitin perustamisedellytykset. Suunnitellusta reitistä tai sen käytöstä ei ennalta arvioiden aiheudu luonnolle tai muulle ympäristölle, luontaiselinkeinolle, maa- ja metsätaloudelle, yleiselle virkistyskäytölle tai muulle yleiselle tai yksityiselle edulle huomattavaa haittaa. (Maastoliikennelaki 1 ja 16 §)

Reitin varren kaikki kiinteistönomistajat on tavoitettu, kukaan ei vastustanut reittilinjausta. Reitin perustaminen on tarpeen yleisen kulkuyhteyden luomiseksi ja yleisen virkistyskäytön kannalta, eikä reitistä aiheudu maa-alueen omistajalle tai haltijalle eikä poronhoidolle huomattavaa haittaa. Tällöin moottorikelkkailureitti voidaan perustaa riippumatta maa-alueen tai vesialueen omistajan tai haltijan suostumuksesta. (Maastoliikennelaki 16 §)

Moottorikelkkailureitistä kiinteistölle, maa-alueen omistajalle tai haltijalle, poronhoidolle tai ammattimaiselle kalastukselle aiheutuva vahinko ja haitta on reitin pitäjän korvattava. Reitti ei aiheuta korvattavaa haittaa porotaloudelle eikä ammattimaiselle kalastukselle. Talviaikaisen käyttöoikeuden menettämisestä maksetaan maanomistajalle korvaus, jonka määrittää Maanmittauslaitos. Kesäaikainen käyttöoikeus on maanomistajalla. Reittitoimituksessa määrätään maanomistajalle maksettavat korvaukset maapohjasta, puustosta sekä reitin rakentamisesta mahdollisesti aiheutuvasta muusta haitasta tai vahingosta. (Maastoliikennelaki 16 §)

Vikajärvi - Korvavaara moottorikelkkailureitti on suunniteltu perustettavaksi ympäristölautakunnan hyväksymän reittisuunnitelman perusteella.

Rovaniemen kaupungin yhdyskuntatekniikan yksikkö on reitin pitäjä.

12. PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Reitin pitäjän on haettava reittitoimitusta maanmittauslaitokselta vuoden kuluessa siitä, kun reittisuunnitelma on hyväksytty lainvoimaisella päätöksellä. (Maastoliikennelaki 17 §).

13. SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Maastoliikennelaki 1, 4, 13 – 17, 20, 21, 32 §
Maastoliikenneasetus 2 – 9 §
Rovaniemen kaupungin hallintosääntö
Kuntalaki 89, 92 ja 95 §

14. PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätöksestä kuulutetaan Rovaniemen kaupungin nettisivuilla, päätös on nähtävillä asiakaspalvelupiste Osviitassa osoitteessa Rinteenkulman kauppakeskus / Rovaniemen Olkkari, Koskikatu 25 (2 krs.). Lisäksi tieto päätöksen antamisesta julkaistaan sanomalehti Lapin Kansassa.

Päätös

Rovaniemen kaupunki - yhdyskuntatekniikka

Jäljennös päätöksestä

Rovaniemen kaupunki - Kari Lukkarinen

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Lapin Pelastuslaitos

Maanmittauslaitos

Kuva 1. Suunniteltu reitti (punainen viiva) kulkee noin 11.4 km matkan Vikajärveltä Korvavaaraan, missä reitti yhdistyy Rovaniemi – Kemijärvi reittiin (sininen katkoviiva)

